

İSTANBUL
GÜVENLİK
KONFERANSI

istanbulguvenlikkonferansi.org

ULUSLARARASI

KUDÜS

ÇALIŞTAYI

Arap Barış Girişimi ve Kalıcı Barış İçin Perspektifler

MİLLÎ SAVUNMA VE
GÜVENLİK ENSTİTÜSÜ
millisavunmaveguvenlik.org

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES
tasam.org

marmara.edu.tr

ULUSLARARASI
KUDÜS ÇALIŞTAYI

İSTANBUL
GÜVENLİK
KONFERANSI

VİZYON BELGESİ (TASLAK)

ULUSLARARASI KUDÜS ÇALIŞTAYI

“Arap Barış Girişimi ve Kalıcı Barış için Perspektifler”

(03-05 Aralık 2015, İstanbul)

Önce Mart 2002’de Beyrut’ta, ardından Mart 2007’de Riyad’da uluslararası kamuoyuna sunulan “Arap Barış Girişimi”, Filistin ve dolayısıyla Arap-İsrail sorununun çözümüne yönelik olarak Arap Dünyası’ndan çıkan en önemli tekliflerden biridir. Ne var ki, pek çok ülke ve uluslararası örgütün politik söylem düzeyindeki desteğine rağmen bu cesur girişimin bir bütün olarak tartışılması ve hayata geçirilmesi konusunda çok az mesafe alınmıştır.

“Zaman”ın bu girişimi uyumlu çabalarla ilerletmek için yeterince olgunlaştığını düşünüyoruz. Zira Arap - İsrail anlaşmazlık tarihinde belki de ilk kez bölge halklarının çoğunluğunun bu anlaşmazlığı sonlandırmak noktasında güçlü bir istek gösterdiğini gözlemliyoruz. Bugün ihtiyaç duyulan, İsrail ve Arap Dünyası arasında barışın sağlanması için Arap Barış Girişimi ilkelerinin ciddiye alınmasına inanan topluluklara ait desteğin harekete geçirilmesidir.

Bu gerekçe ile “Arap Barış Girişimi ve Kalıcı Barış için Perspektifler” temalı **ULUSLARARASI KUDÜS ÇALIŞTAYI**’nın, yıllarca süren görüşmeler sonucunda oluşmuş tecrübeleri müzakerelerin temelini oluşturacak şekilde kullanarak Arap Barış Girişimi ilkelerinin teşvik edileceği ve geliştirileceği bir platform olması hedeflenmektedir. Arap Barış Girişimi ilkelerinin kapsamlı bir Arap - İsrail barışının inşasında temel olarak alınacağı bu çalıştayın, karşılıklı suçlamaların, polemiklerin ve amaçsız tartışmaların yapılacağı bir platform olarak kullanılmaması; tersine, barışı teşvik etmek için sistematik olarak takip edilebilecek açık ve gerçek ölçütlerin ortaya koyulması adına amaç odaklı olması gerekmektedir.

Katılımcıların özellikle Türkiye, İsrail, Arap devletleri, ABD, BM, AB ve İİT’den akademik topluluklar ile uzman ve üst düzey bürokratlardan oluşması planlanmaktadır. Çalıştayın Türkiye’de düzenlenmesinin ise son derece anlamlı olduğuna inanılmaktadır. Türkiye’nin İsrail ve Arap ülkeleri ile derin tarihi, coğrafi ve kültürel ilişkileri bulunmaktadır. Bu ilişkileri, tüm karşılıklı çıkar alanlarında işbirliği ve kapsamlı istişareleri geliştirmek üzere kurumsal bir çerçeve sağlayarak genişletip derinleştirmek bugün Türkiye’nin kurumsal politikasıdır. İnanıyoruz ki, bu politika ve vizyon sadece Türkiye değil, Arap ülkeleri tarafından da paylaşılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Arap Devletleri Ligi arasında 11 Ekim 2008 tarihinde İstanbul’da yapılan Türk Arap İşbirliği Forumu Dışışleri Bakanları Birinci Toplantısı ve ardından 2009 ve 2010 yıllarında yapılan toplantılarda Orta Doğu’da adil barış, güvenlik, istikrar ve refaha erişilmesi konusunda Türkiye ve Arap Devletlerinin ortak vizyona sahip oldukları teyit edilmiştir. Arap-İsrail ihtilafına üç kanalda (Filistin, Suriye ve Lübnan), BM Güvenlik Konseyi’nin ilgili kararları (242, 338, 1397 ve 1515), barış için toprak ilkesi, Arap Barış Girişimi ve Yol Haritası temelinde kapsamlı ve kalıcı bir çözüm bulunması arayışları her üç toplantının da ana temasını oluşturmuştur. Bu noktada tarafların “Arap Barış Girişimi”ne sonuç deklarasyonlarında vurgu yapmış olmaları konumuz açısından özellikle anlamlıdır.

Toplantının temel amacı İsrail ile Filistin arasında görüşmelere dayalı faaliyet odaklı ve Arap Barış Girişimi parametrelerine uygun, belirli bir plan oluşturmaktır. Çalıştay katılımcıları, Arap Barış Girişimi’nin her dört ilkesinin de nasıl teşvik edileceğini tartışacak ve öneriler, yeni fikir ve yaklaşımlar sunacaklardır. Bu çerçevede toplantıda;

Filistin ile İsrail arasında Annapolis barış süreciyle öngörülen çerçevede faal ve etkin müzakereler yürütülmesine olan destek ifade edilecek.

Karşı karşıya bulunulan güçlüklerin Kudüs, mülteciler ve 4 Haziran 1967 sınırlarına çekilmeyi de içeren tüm konular üzerinde varılacak anlaşmayla aşılması konusundaki acil gereksinim vurgulanacak.

Tek taraflı eylemlerin ve uygulamaların barış sürecini tehlikeye attığı yolundaki endişeler dile getirilecek.

Barış sürecinin, başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız, yaşayabilir ve egemen Filistin Devleti’nin kurulmasıyla sonuçlanması gerektiği teyit edilecek.

Filistinliler arasındaki bölünmüşlüğün Filistin davasına ve barış sürecine zarar verdiği gerçeğinin altı çizilerek, Filistinliler arasındaki birliğin sağlanmasına yönelik girişimlerin desteklenmesi vurgulanacak.

Bir barış anlaşmasının yapılması ve bölgedeki tüm devletlerin güvenliğinin sağlanması durumunda İsrail ile normal ilişkilerin kurulması gereğinin altı çizilecektir.

İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI

“Değişen devlet doğası” temelinde ulusal, uluslararası güvenlik ve yönetişimin her yıl farklı bir gündemle tartışılacağı Konferans; İstanbul merkezli olarak oluşturulmuştur. Tarihî ve güncel referansları ile İstanbul’un; yeni şekillenen dünyayı anlamak için ilham kaynağı olması, bu çerçevede entelektüel birikimi ve Doğu - Batı tecrübesi ile de Türkiye’nin küresel akıl rol üstlenmesine katkı sağlaması hedeflenmiştir. Yumuşak ve sert güç, yeni sektörel diplomasi ve güvenlik kanalları, güç ve adalet inşası, “mikro-milliyetçilik, entegrasyon ve öngörülemezlik” rekabet parametreleri ile şekillenen yeni devlet doğası ve uluslararası sistem Konferans’ta tartışma başlıkları olmaya devam edecektir.